

LBRIS

We know
books

*Un secol de poezie
română
scrisă de femei*

Volumul I
(1990 – 2021)

ANTOLOGIE DE
Alina Purcaru
ȘI
Paula Erizanu

Fotografii de Irisz Kovacs

CARTIER

Irisz Kovacs (n. 1999, Arad) a absolvit Liceul de Arte Plastice „Nicolae Tonitza” din București și este în prezent studentă la Facultatea de Teatru și Film, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. A colaborat cu publicații precum *Scena9*, *Decât o Revistă*, *Școala9*, *Dissolved Magazine*, *SUB25*. Fotografiile ei au fost expuse la *DOR Live*, Festivalul de Film Super și *Showcase of Young Talent*. În 2019, a câștigat Bursa Superscrieri/Poque pentru fotojurnalism, care oferă susținere financiară, logistică și editorială unui fotograf din noile generații de talente, în vederea realizării și publicării primului său photostory documentar.

Cuprins

Despre autoarele antologiei	7
Notă la a doua ediție	12
Fluxul poetelor	13
SIMONA POPESCU	23
Xilofonul	24
Despre mine aș fi vrut să scriu despre tine	26
My life	29
IRINA NECHIT	33
A venit marea	34
Ești aici?	35
Ea știe	37
JUDITH MÉSZÁROS	39
5. „non omnis moriar”	40
9. „el le-a dat duh de adormire, ochi ca să nu vadă, urechi ca să n-audă”	44
RUXANDRA CESEREANU	49
Melcul din oglindă	50
scârba	52
cuțitul	54
[șoptește-mi pe chat...]	55
RODICA DRAGHINESCU	57
Bărbați frumoși	58
blidul cu mâncare	60

SAVIANA STĂNESCU	63
Suflarea pe masă	64
Elegie deshidratată	66
Dina-gospodina	69
SVETLANA CÂRSTEAN	71
Cine am fost eu?	72
Cine sunt eu	74
3. Resurse. Cine nu e mângâiat nu există	76
FLOAREA ȚUȚUIANU	83
Frivolitate	84
Frica	85
Demonul amiezii	86
IOANA GEACĂR	87
M-am așezat în ramă	88
Acuarelă: Femeie cu mănunchi	89
Acuarelă: Joc de copii	90
Vase comunicante	91
LETIȚIA ILEA	93
o persoană serioasă	94
același peisaj	95
tăcere	96
întâlnire	97
ADELA GRECEANU	99
[Când ea s-a trezit într-o dimineață...]	100
[Mult timp am tăcut...]	101
Tartină. Cvasinecunoscută. A gestiona o relație	103
Adila își amintește	106

MARIA ȘLEAHTIȚCHI	107
poemul de luni	108
apocrifele sinelui rătăcitor	109
IOANA NICOLAIE	111
Cine	112
Oh, dacă... ..	114
Post-scriptum	117
[Creștem spre lume ca niște saci cu nisip...]	118
DOINA IOANID	119
[E iarnă. Seara miroase a pene ude...]	120
[Această tristețe nu este a mea...]	121
[Poveste, povești din Țara Papucia...]	122
LILIANA ARMAȘU	123
Singurătatea de duminică	124
Monastică	126
LIA FAUR	127
[mă vrei a ta tot mai a ta...]	128
Hăinuțele norilor	129
ELENA VLĂDĂREANU	133
Product description	134
[eu am 27 de ani 1,57 m 55 kg...]	135
orgasm	137
[bagajul...]	138
[O să naști în curând, asta se întâmplă...]	140
[De ce ați făcut un copil?...]	142
[Tata cântă pe tractor...]	143

DOMNICA DRUMEA	145
[bani...]	146
nu	147
Puritate	149
îmi ridic ochii	150
RUXANDRA NOVAC	153
[ca într-un găduleț...]	154
r. w. f.	158
14	159
17	160
ANA DRAGU	161
teodor	162
[uneori dispare zile în șir...]	163
hipnotica	164
unu	165
Stau foarte departe	166
LAVINIA BĂLULESCU	167
[Dragă tati...]	168
[Dragă tati...]	170
DIANA IEPURE	171
balconul	172
printre aburi	173
înviorare	174
MIRUNA VLADA	175
Odă soarelui	176
Ochiul din lighean	177

DIANA GEACĂR	181
XIV [Oamenii se concentrează asupra mea]	182
Când iese porcul spinos	184
ANDRA ROTARU	187
Interviuri	188
Tinerețe. Youth. Jeunesse	189
Amintiri	192
OANA CĂTĂLINA NINU	193
4. [...între două fumuri]	194
[Am putea scrie despre frumusețe]	195
[Am trecut podul și am ajuns în lanul cu urzici...]	196
GABI EFTIMIE	197
eroare	198
electric joy mix	200
[Laptele se umflă, mă uit la el...]	201
OLGA ȘTEFAN	203
vacanța de vară	204
pilda bogatului căruia i-a rodit țarina	206
safe place	207
COSMINA MOROȘAN	209
Octogonul beatitudinii	210
dorința de etern matern	212
RITA CHIRIAN	213
[normalitatea are un singur nume: normalitate...]	214
[mamă, bărbatul ăsta...]	215
crab	216

MONI STĂNILĂ	217
[o grădiniță în fața blocului...]	218
8 [Când ne îndrăgostim]	220
CRISTINA ISPAS	221
aniversare	222
Specialcommittee	225
IULIA MILITARU	229
Portrete	230
MEDEEA IANCU	235
POEM DE DESCHIDERE A CĂRȚII DESPRE	
EVALUAREA VIEȚII FETIȚELOR ȘI FEMEILOR	
CARE TRĂIESC PE TERITORIUL ROMÂNIEI:.....	236
§ 33. STAREA SUFLETULUI MEU ESTE	
CONTEXTUL ISTORIC AL DURERII	246
TEODORA COMAN	247
[cumva cumva...]	248
[nu vreau minuni...]	249
[și tu oferi același pretext...]	250
[oamenii timizi dezvoltă vigilența celor care au ceva	
de ascuns...]	251
LIVIA ȘTEFAN	253
O cușcă într-un animal	254
tara mantra	255
camera 101. <i>the secret name of truth</i>	256
'98. vară. fete de noapte.	258
IULIANA LUNGU	261
T-girl	262

ANASTASIA GAVRILOVICI	269
lucruri simple	270
Chestionar	272
BETY PISICĂ	275
Zodia gipsy	276
Nu-i vina ei că s-a născut femeie	278
Despre fotograf	282

VĂ RUGĂM NU
ATINGEȚI BALOANE-
LE
— SCENOGRAFIE —

Simona Popescu

Născută în 1965, la Codlea, Brașov. Poetă, prozatoare, eseistă, este conferențiar la Facultatea de Litere a Universității din București, unde, pe lângă cursuri de istoria literaturii române, ține și cursuri de *creative writing*.

A debutat cu *Xilofonul și alte poeme*, 1990, urmat de alte patru volume de poezie (ultimul apărut, *Lucrări în verde. Pledoaria mea pentru poezie*, 2006, a fost tradus, fragmentar, în franceză și germană sub titlul *Travaux en vert. Mon plaidoyer pour la poésie* la Editura PHI din Luxembourg, 2008), un roman, *Exuvii* (1997), ajuns la ediția a șaptea (2016), tradus în poloneză, maghiară și franceză, un volum de eseuri, *Volubilis* (1998) și două cărți de critică consacrate poetului supraréalist Gellu Naum (*Salvarea speciei. Despre supraréalism și Gellu Naum*, 2000; *Clava. Critică cu Gellu Naum*, 2004). A coordonat scrierea romanului colectiv *Rubik* (2008), semnat de 29 de tineri autori. În 2015 și-a publicat teza de doctorat sub titlul *Autorul, un personaj*.

Fragmente din cărțile ei au fost incluse în manuale pentru liceu. E prezentă în numeroase antologii din țară și din străinătate (*Biennale Internationale des Poètes en Val-de-Marne*, Paris, 2003; *Comme dans un dessin d'Escher*, Phi & Ecrits des Forges, Luxembourg, 2002; *New European Poets*, by Wayne Miller; Kevin Prufer, Graywolf Press, Saint Paul, Minnesota, USA, 2008, etc.). În 2005 a fost invitată să reprezinte literatura română în cadrul programului Ministerului Culturii din Franța, *Les Belles Étrangères*. A fost invitată la festivaluri de literatură în Europa, SUA, Canada. S-a remarcat ca una dintre vocile cele mai influente și inovatoare ale literaturii române din ultimii 30 de ani.

Xilofonul

Ce liniște-i acum în jurul meu
nici un prieten
nici un animal
nici măcar o muscă
întins pe covor trupul stă degeaba
transpiră respiră
respiră
toate elementele care ne compun
la ce bun dacă nu pot face nimic pentru noi
alcătuiți amorfe apatice
aer vechi în plămâni
limba de plumb
chip pe care nu ți-l mai amintești
nu-ți amintești cum arătai ieri
dar – atât de precis – acu' zece ani
cu ce putere respingem?
(vreau o oglindă!)
mintea plină
de cuvinte străvechi de cuvintele altora
de ordinea altora
(*Sunt Titir și singuratic*)

ar trebui
să muncim
să obosim
să facem ceva

(Fragment din poemul *Xilofonul*, din volumul *Xilofonul
și alte poeme*, Cartea Românească, 1991)

Despre mine aş fi vrut să scriu despre tine

Aş fi vrut să scriu despre vârstele de-atâtea feluri prin care-am trecut până acum, fără să-mi dau seama, despre cele ce ne-apropie sau ne despart de ceea ce suntem, de ceea ce rămânem cu adevărat; despre neputinţa de a vorbi despre tine însuţi ca despre o fiinţă unitară, despre oroarea că-n orice timp prezent nu eşti, de fapt, decât un intermediar, un precursor; despre dezgustătoarea idee că vei ajunge odată să fii propria ta bunică, mătuşă şi tanti, supravieţuind copiilor şi gloatei de tineri ce-ai fost, despre căderea în forma lăbărţată a „fiarei bătrâne”; despre încăpăţânarea cu care mergi împotriva valului ştiind că, oricum, te-aşteaptă cristalizarea: în mamă, funcţionar, lucrătoare sau trântor al uneia dintre diviziunile sociale ale muncii, producător şi donator, rudă a cuiva care nici nu există încă...; despre umilinţa de a nu şti cine eşti şi ce vei fi şi despre groaza că ai putea şti ce eşti şi ce vei fi şi până când îţi e dat a trăi. Despre răbdarea cu care încerci să împarţi apele atâtor vorbe despre tine, care te bruiază, te micşorează, te împiedică, te falsifică, te destramă. De-aceea fugi din calea lor, te fereşti, îi ocoleşti, căci n-ai nicio legătură cu ei. Eşti nubil şi inutil. Ca un linx privindu-se-n oglindă, stând la pândă. Te uiţi la tine şi parcă ţi-e mai bine: sunteţi doi, puterea creşte... Eşti recunoscător frumuseţii tale că e, şi-apoi uiţi. Cutureieri moleşit tise şi zăde de aer, păienjenişuri şi ceţuri, turbioane, căutând nici tu nu ştii ce. Ai o mie de simţuri. Iradiezi. Te străbat senzaţii şi viziuni pentru care

nu eşti pregătit. Te opreşti din drum plin de panică, de parc-ai fi văzut un crotal, un scorpion pe trotuar, de parcă ar urma să te faci ţandări... Ţi se pare că se-ntâmplă lucruri pe care le-ai mai trăit odată. Vezi figuri necunoscute şi brusc te bucuri şi-ai vrea să le-opreşti. Te concentrezi animalic spre altceva şi-ţi imaginezi, fără nicio legătură, că apropii de buze o parfumată şi dulce nectarină sau că lanchezeşti fericit lângă o tufă cu grele şi-albastre hortensii. Te topeşti lent ca un jeleu sub o dogoare străină. Se petrece ceva de neînţeles şi nu ştii cine-i de vină. Eşti obosit. Nu mai poţi. Curgi în Himeria. Te-ntorci întreg şi mut şi-ţi vine să cânti la trompetă, să loveşti uşor un triunflu, să găfâi pe-o bicicletă, să-noţi pe sub apă cu ochii deschişi, să dispari într-un nor sclipicios. Te recunoşti?

Despre mine, dar mai ales despre tine june *deoriundeşioricum*, despre tine care eşti la început şi despre tine cel care te pregăteşti să părăseşti jungla bogată, primejdioasă, peisajul selvatic, gonind ca un prost în savana pustie...

Maturitatea te va-nşfăca
n-ai încotro
lasă-i pe mână doar pielea ta
„nu vreau nicio nevastă
nu vreau niciun copil
nu vreau să fiu util”
aşa spunea la o petrecere
„mon semblable – , mon frère”
legănând în braţe-o păpuşă...

Fii calm, Pișpirică!

Pișpirică, țin-te tare, să nu-ți fie frică
nu te-ai dat niciodată într-un Montagne Russe?

Țin-te bine, uită-te-nainte!

Pișpirică, să nu-ți fie frică!

(Fragment din poemul *Juventus*, din volumul *Juventus*,
Cartea Românească, 1994)

My life

My life?

Ce să-i spun despre mine?

16 ani. Eu am venit pe lume ca să nu înțeleg nimic.

17 ani: vocea din spatele ghișeului

mâna întinsă biletul

și-apoi pe ecran o prostie lată:

Tineretea învinge totul! (și toate tineretea).

18 ani. Și mă întreabă într-o zi că de ce scriu ce rost are... că...

de ce... pentru cine... ăștia

n-au timp nici de ei... și. nici nu vor.... și. nici. nu-i interesează...

Am o față tânără și una bătrână și unii o știu pe una și alții pe cealaltă.

19. Căci spuneți voi ce să fac

să știu ce să nu fac

și spuneți voi ce să spun

ca să știu ce să nu spun.

Merg înainte cum cred eu chit că

dau cu capul de zid și dau cu capu de zid...

20. Prietenii sunt buni și dușmanii răi

măsură ordine și armonie

care va trăda

care se va metamorfoza

care va fi scos de la inima ta?

21. Mi-e milă de neputința poeziei

O lămâie stoarsă în fața tribului sătul.

Nu avem nicio țintă, amice

Trecut al tuturor

Patrie a tuturor

Ce-a fost verde s-a uscat

Ce-a fost dulce s-a mâncat.

22. Nu mi-e foame nu mi-e sete

dar simt un gol

în stomac.

Mi-e tare urât.

23. Tinerețea mea a fost făcută pentru așteptare.

Maturitatea te va-nșfăca

n-ai încotro

lasă-i pe mână doar pielea ta!

24. Mi-e silă de precocitatea ofilită

mi-e scârbă de senzațiile literare...

Cine din noi spunea: „Avem nevoie de un erou”?

Ai acum 24

Ce vor înțelege progeniturile noi?

{...}

25. *Cocujo.*

Nu știu nimic să spun

nu pot să mă adun

și inima și creierul îmi sunt străine.

Sunt încă un om tânăr

Simt ca o femeie și ca un bărbat

Scriu ca o femeie și ca un bărbat

Simt ca un copil ticălos și nevinovat

Sunt fără vârstă

Mă apăr cum pot

Vorbind despre mine despre nimic despre tot.

26. Matrioșka, matrioșka

spune câte păpușele mai sunt la rând?

Ai în miezul tău oare și păpușa cea mai bătrână?

E acolo zbârcită senină lipsită de frică

Matrioșka cea mai mică

babă-copilă de care ți-e de pe-acum așa milă?

27. Ai grijă ca o mamă de copilul... care ai fost.

28. Mă uit la o carte arabă, cu începutul la sfârșit.

29. O dorință bruscă și-apoi tot mai intensă să se termine cu mine!

30. Timpul se buclează. Corpul și-aduce aminte. Țin în brațe un balon

mare și galben. Îmi pun obrazul pe el. Înăuntru e liniște. Înăuntru se

află închisă tăcerea plutitoare pe care eu o țin acum în brațe. Tăcerea e

rotundă și are culoarea galbenă. Îi dau drumul în lume.

31. Cei care scriu ca să fie mai buni.

Cei care scriu ca să nu se uite pe ei.

32. Cum trece raza de lună uitată

fecundând creierul moale și cald...

și poemul n-am să-l termin n-am să-l termin n-am să-l termin...

Ce sunt din tot ce-am adunat aici?

Ce sunt din tot ce a rămas pe dinafară?

→